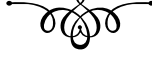

Rudraksha Mahatmyam

रुद्राक्षमहात्म्यम्

Document Information

Text title : Rudraksha Mahatmyam

File name : rudrAkShamAhAtmyam.itx

Category : shiva, mAhAtmya

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Latest update : February 17, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 18, 2025

sanskritdocuments.org

రుద్రాక్షమాహాత్యమ్

రుద్రాక్షే ప్రజపన్మంత్ర పుణ్య కోటిగుణం భవేత్ ।
దశకోటిగుణం పుణ్యం ధారణాల్లభతే నరః ॥

అథానుక్రమాణికా ।

- ౧-౨ మజ్జిమాచరణమ్ , గ్రన్థప్రశంసా
౩-౪ రుద్రాక్షోత్పత్తిః
౫ మాలాధారణాధికారీ
౬-౧౦ శివనామవిభూతిరుద్రాక్షమాహాత్యమ్
౧౧ రుద్రాక్షమాహాత్యే సూతవచనమ్
౧౨-౧౮ ఏకాదశశతరుద్రాక్షధారణమాహాత్యమ్
౧౯-౨౩ ఏకాదశశతధారణాభావేఽన్యప్రకారః
౨౪ గురులఘురుద్రాక్షమాహాత్యమ్
౨౫ అతిలఘురుద్రాక్షమాహాత్యమ్
౨౬ రుద్రాక్షాణాం సర్వఫలాధిక్యకథనమ్
౨౭-౨౮ సర్వమాలాతో రుద్రాక్షమాలాయాః శ్రేష్ఠత్వమ్
౨౯ ఏకముఖీరుద్రాక్షపరీక్షా
౩౦-౪౫ ఏకముఖాదారభ్య చతుర్దశముఖపర్వంతమాహాత్యమ్
౪౬ గౌరీశక్కరరుద్రాక్షమాహాత్యమ్
౪౭ పార్వతీ ప్రతి శివకథనమ్
౪౮ సర్వదేవతాజాప్యేరుద్రాక్షమాలాయాః శ్రేష్ఠత్వమ్
౪౯ స్థూలరుద్రాక్షోత్పత్తిస్థానమ్
౫౦ లఘురుద్రాక్షోత్పత్తిస్థానమ్
౫౧-౫౨ రుద్రాక్షశ్రవణమాహాత్యమ్

రుద్రాక్షమాహాత్మ్యమ్ ।

శ్రీగణేశాయ నమః ।

సత్వా గణేశం సగణం మహేశం శ్రీశారదాం సర్వగుణప్రదాత్రిమ్ ।
రుద్రాక్షసారం సకలార్థమూలం ప్రేక్షావృత్తో ప్రేమపురీ తు చక్రే ॥ ౧॥

సర్వార్థసాధనే మూలం రుద్రాక్షం పరమం మతమ్ ।
ఇతి జ్ఞాత్వా మయా సమ్యక్ గృహ్యతే పరమాదరాత్ ॥ ౨॥

అథ యదుక్తం రుద్రాక్షజాబాలోపనిషది అథర్వవేదే -

అథ హైనం కాలాగ్నిరుద్రం భుసుణ్ణః పప్రచ్ఛ కథం రుద్రాక్షోత్పత్తిః
తద్ధరణాత్కిం ఫలామితి తం హోవాచ భగవాన్ కాలాగ్నిరుద్రః
త్రిపురవధార్థమహం నిమిలితాక్షోఽభవం తేభ్యో జలబిన్దవో భూమౌ
పతితాస్తే రుద్రాక్షా జాతాః । సర్వానుగ్రహార్థాయ తేషాం నామోచ్ఛారణ
మాత్రేణ దశగోప్రదానఫలం దర్శనస్పర్శనాభ్యాం ద్విగుణం ఫలమత
ఊర్ధ్వం వక్తుం న శక్నోమి ॥ ౩॥

అథ కాలాగ్నిరుద్రం భగవన్తం సనత్కుమారః పప్రచ్ఛాఽధీహి
భగవన్ రుద్రాక్షధారణవిధిం తస్మిన్నమయే నిదాఘజడభరత -
దత్తాత్రేయకాత్యాయనకపిలవసిష్ఠపిష్పలాదయశ్చ కాలాగ్నిరుద్రః
కిమర్థం భవతామాగమనమితి హోవాచ రుద్రాక్షధారణవిధిం సర్వే
శ్రోతుమిచ్ఛామహ ఇతి అథ కాలాగ్నిరుద్రః ప్రోవాచ రుద్రస్య
నయనాదుత్పన్నా రుద్రాక్షా ఇతి లోకే ఖ్యాత్యున్నే ॥ ౪॥

దేవీ భాగవతే -

సర్వాశ్రమాణాం వర్ణానాం స్త్రీశూద్రాణాం శివాజ్ఞయా ।
ధార్యాః సదైవ రుద్రాక్షా యతీనాం ప్రణవేన హి ॥ ౫॥

శివపురాణే -

శివనామ విభూతిశ్చ రుద్రాక్షాస్త్రితయాః శుభాః ।
ఏతత్త్రయం శరీరే చ యస్య తిష్ఠతి నిత్యశః ॥ ౬॥

(variation)

శివనామవిభూతిశ్చ తథా రుద్రాక్ష ఏవ చ ।
ఏతత్త్రయం మహాపుణ్యం త్రివేణీసదృశం స్మృతమ్ ॥

ఏతత్త్రయం శరీరే చ యస్య తిష్ఠతి నిత్యశః ।
 తస్యైవ దర్శనం లోకే దుర్లభం పాపహరకమ్ ॥
 శరీరే చ త్రయం యస్య తత్ఫలం చైకతః స్మృతమ్ (స్థితమ్) ।
 ఏకతో వేణికాయాశ్చ దర్శనేన ఫలన్తు యత్ ॥ (variation)
 ఏకతో వేణికాయాశ్చ స్నానజం తు ఫలం బుధైః ॥ ౭॥
 తదేవం తులితం పూర్వం బ్రహ్మణా హితకారిణా ।
 సమతాం (సమానం) చైవ తద్యాతం (తజ్ఞాతం)
 తస్మాద్ధార్యం (తస్మాద్ధార్యం) సదా బుధైః ॥ ౮॥
 తద్దినం హి సమారభ్య బ్రహ్మాదిభిః పురాతనైః (బ్రహ్మవిష్ణాద్విదిభిః సురైః) ।
 ధార్యతే (ధార్యతే) త్రితయం తచ్చ దర్శనాత్పాపహరకమ్ ॥ ౯॥
 దేవీభాగవతే -

this Śloka rather occurs in ŚivaMahāPurāṇam

రుద్రాక్షేణ జపన్మన్తం పుణ్య కోటిగుణం భవేత్ ।
 దశకోటిగుణం పుణ్యం ధారణాల్లభతే నరః ॥ ౧౦॥
 శివపురాణే -

తన్మాహాత్మ్యం విశేషేణ వక్తుమర్హసి తత్త్వతః ।
 ఇత్యేవం వచనం శ్రుత్వా సూతో వచనమబ్రవీత్ ॥ ౧౧॥
 సమ్యక్ పృష్టమృషిశ్రేష్ఠాః కథయామి పురాతనమ్ । (??)
 రుద్రసంఖ్యాశతం ధృత్వా రుద్రరూపో భవేన్నరః ॥ ౧౨॥
 పఞ్చాభిశ్చ శత్రైశ్చైవ శతార్ధేన తథా పునః । (??)
 రచిత్వా ముకుటం యో వై ధారయేత్స శివస్తథా ॥ ౧౩॥ (??)
 త్రిభిశ్చైవ శత్రైః ప్రోక్తం షష్ఠ్యా యుక్తైర్మునీశ్వరాః । (??)
 ఉపవీతం త్రిరావృతం తథా తస్య తథా పునః ॥ ౧౪॥ (??)
 శిఖాయాం చ తథా ప్రోక్తం త్రయం వై ఋషిసత్తమాః ।
 కర్ణయోః పఞ్చ షట్ చైవ దక్షిణోత్తరయోస్తథా ॥ ౧౫॥

(variation):

శిఖాయాం చ త్రయం ప్రోక్తం రుద్రక్షాణాం మహేశ్వరి ।
 కర్ణయోః షట్ చ షట్టైవ వామదక్షిణయోస్తథా ॥

శతమేకోత్తరం కణ్ఠే బాహ్వోశ్చ (బాహ్వోర్వై) రుద్రసంఖ్యాయా ।
 కర్ణయోద్ధారయేత్తత్ర (కూర్పరద్వారయోస్తత్ర) మణిబన్ధే తథా పునః ॥ ౧౬ ॥
 ఉపవీతే త్రయం ధార్యం (ధార్యం) ముక్తికామీ భవేన్నరః (శివభక్తిరత్తైర్నరైః) ।
 శేషాశ్చోర్వరితాశ్చైవ పశ్చాశ్చన్మునిసత్తమాః ॥ ౧౭ ॥ (??)
 (శేషానుర్వరితాన్పశ్చాన్ సమ్మితాన్ధారయేత్కటౌ) ॥

కటిసూత్రం తథా కృత్వా నాభౌ చ ధారయేద్బుధః । (??)
 ఏవం సంఖ్యా ధృతా యేన స శివో నాత్ర సంశయః ॥ ౧౮ ॥ (??)
 దేవీభాగవతే - (??)

these Śloka rather occur in ŚivaMahāPurāṇam

శతాధికసహస్రస్య విధిరేషః ప్రకీర్తితః ।
 తదభావే ప్రకారోన్యః శుభః సమోప్యవ్యతే మయా ॥ ౧౯ ॥

ఏకం శిఖాయాం రుద్రాక్షం చత్వారింశత్తు మస్తకే ।
 ద్వాత్రింశత్కణ్ఠదేశే తు వక్షస్యప్రోత్తరం శతమ్ ॥ ౨౦ ॥

ఏకైకం కర్ణయోః షట్పద్మాహ్వోః షోడశషోడశ ।
 కరయో రవిమానేన ద్విగుణేన మునీశ్వర ॥ ౨౧ ॥

సంఖ్యా ప్రీతిధృతా యేన సోఽపి శైవజనః పరః ।
 శివవత్పూజనీయో వై వంద్యస్సర్వైరభీక్షితః ॥ ౨౨ ॥

తత్సర్వం చ మయా ఖ్యాతం (సమాఖ్యాతం) యత్ప్రపిష్టం హి మునీశ్వరాః ।
 భస్మరుద్రాక్షమాహాత్మ్యం సర్వకామసమృద్ధిదమ్ ॥ ౨౩ ॥

ధాత్రిఫలసమం యత్స్యాత్సర్వార్థప్రవినాశనమ్ ।
 గుణ్ణాయా సదృశం యత్స్యాత్సర్వార్థఫలదాయకమ్ ॥ ౨౪ ॥

శివపురాణే -

యథా యథా లఘుః స్వాద్యై తథాతథాఽధికం ఫలమ్ ।
 (యథా యథా లఘుః స్వాద్యై తథాధికఫలప్రదమ్) ।
 ఏకైకస్య (ఏకైకతః) ఫలం ప్రోక్తం దశాంశైరధికం బుధైః ॥ ౨౫ ॥

సర్వేష్యపి చ బీజేషు దృశ్యతే వివిధాఙ్కరః । (??)
 రుద్రాక్షబీజకే సృష్టా దృశ్యతే భక్తిరుత్తమా ॥ ౨౬ ॥ (??)

పరాశరే గౌతమోక్తమ్ -

శతం చ శఙ్ఖమణిభిః ప్రవాలైశ్చ సహస్రకమ్ ।
 స్ఫాటికైర్దశసాహస్రం మౌక్తికైర్లక్షముచ్యతే ॥ ౨౭॥
 పద్మాక్షైర్దశలక్షన్తు సౌవర్ణైః కోటిరుచ్యతే ।
 కుశగ్రన్థ్యా చ రుద్రాక్షైరనస్తఫలమశ్నుతే ॥ ౨౮॥

శివపురాణే -

చిహ్నారేణైః శుభా జ్ఞేయా ప్రేక్షావద్భిర్మునీశ్వరాః । (??)
 ఏకముఖీ చ యా స్యాద్వై ప్రతిపూరం వ్రజేదిహ ॥ ౨౯॥ (??)
 ఏకముఖీ భవేద్యా వై సర్వసిద్ధిప్రదాయినీ । (??)
 సిద్ధయోఽష్టౌ చ తత్రైవ యత్ర స్యాచ్ఛుభదా చ సా ॥ ౩౦॥ (??)
 అథర్వవేదే (రుద్రాక్షజాబాలోపనిషతే) -

ఏకవక్త్రం తు రుద్రాక్షం పరతత్త్వస్వరూపకమ్ ।
 తద్ధారణాత్పరే తత్త్వే లీయతే విజితేంద్రియ ॥ ౩౧॥
 ద్వివక్త్రం తు మునిశ్రేష్ఠ చార్ధనారీశ్వరాత్మకమ్ ।
 ధారణాదర్ధనారీశః ప్రీయతే తస్య నిత్యశః ॥ ౩౨॥
 త్రిముఖశ్చైవ రుద్రాక్షం అగ్నిత్రయస్వరూపకమ్ ।
 తద్ధారణాచ్ఛ హుతభుక్ తస్య తుష్యతి నిత్యశః ॥ ౩౩॥
 చతుర్ముఖం తు రుద్రాక్షం చతుర్వక్త్రస్వరూపకమ్ ।
 తద్ధారణాచ్ఛతుర్వక్త్రః ప్రీయతే తస్య నిత్యదా ॥ ౩౪॥ (చతుర్వక్త్రం ?)
 పంచముఖీ (పంచవక్త్రం) తు రుద్రాక్షం పంచబ్రహ్మస్వరూపకమ్ ।
 పంచవక్త్రః స్వయం బ్రహ్మ పురుహత్యాం (పుంహత్యాం) వ్యపోహతి ॥ ౩౫॥
 షడ్వక్త్రమపి రుద్రాక్షం కార్తికేయాధిదైవతమ్ ।
 తద్ధారణాన్మహాశ్రీస్సాన్మహదారోగ్యముత్తమమ్ ॥ ౩౬॥
 సప్తవక్త్రం తు రుద్రాక్షం సప్తమాత్రాధిదైవతమ్ ।
 తద్ధారణాన్మహాశ్రీస్సాన్మహదారోగ్యముత్తమమ్ ॥ ౩౭॥
 అష్టవక్త్రం తు రుద్రాక్షమష్టమాత్రాధిదైవతమ్ ।
 వన్వష్టకప్రియం చైవ గజ్ఞాప్రీతికరం తథా ॥ ౩౮॥

నవవక్త్రం తు రుద్రాక్షం నవశక్త్యధిదైవతమ్ ।
 తస్య ధారణమాత్రేణ తుష్కన్తి నవశక్తయః ॥ ౩౯॥
 దశవక్త్రం తు రుద్రాక్షం యమదైవత్యమీరితమ్ ।
 దర్శాత్పుశాన్తిజనకం ధారణాన్నాత్ర సంశయః ॥ ౪౦॥
 ఏకాదశముఖం త్వక్షం రుద్రైకాదశదైవతమ్ ।
 తదిదం దైవతం ప్రాహుస్సదా సౌభాగ్యవర్ధనమ్ ॥ ౪౧॥
 రుద్రాక్షం ద్వాదశముఖం మహావిష్ణుస్వరూపకమ్ ।
 ద్వాదశాదిత్యరూపం చ బిభర్ష్యేవ హి తత్పరమ్ ॥ ౪౨॥
 త్రయోదశముఖం త్వక్షం కామదం సిద్ధిదం శుభమ్ ।
 తస్య ధారణమాత్రేణ కామదేవః ప్రసీదతి ॥ ౪౩॥
 చతుర్దశముఖం చాక్షం సర్వదా సిద్ధిదాయకమ్ ।
 (చతుర్దశముఖం చాక్షం రుద్రనేత్రసముద్భవమ్ ।)
 సర్వవ్యాధిహరం చైవ సర్వదారోగ్యముత్తమమ్ ॥ ౪౪॥
 (సర్వవ్యాధిహరం చైవ సర్వదాఽఽరోగ్యమాపుయాత్ ॥)

--
 చతుర్దశాఖ్యపర్యంతం మాహాత్మ్యం లిఖితం మయా । (??)
 ఏకవింశముఖాంత్యాం పురాణే శ్రూయతేఽఖిలమ్ ॥ ౪౫॥ (??)
 గౌరీశక్రరరుద్రాక్షం తదేవ ప్రియదైవతమ్ । (??)
 ధారణాత్సుఖసమృత్తిర్మహదారోగ్యముత్తమమ్ ॥ ౪౬॥ (??)

--
 దేవీభాగవతే -

ఇత్సుక్తం గిరిజాగ్రే హి శివేన పరమాత్మనా । (line occurs in ŚivaMahāPurāṇam)
 (lines hereafter seem to be composed by the author)
 ఖలు రుద్రాక్షభేదా హి ప్రోక్తా వై ముఖభేదతః॥ ౪౭॥
 విష్ణోరపి చ భక్తశ్చ జపే కుర్యాత్తథైవ చ ।
 వస్తుతః సర్వేదేవానాం జాప్యే ముఖ్యా ఉదాహృతా ॥ ౪౮॥
 స్థూలాక్షదేశం జగతి ప్రసిద్ధం వైపాలనామ్నా భువి ముఖ్యదేశమ్ ।

యత్రోద్భవా సర్వనరాశ్చనార్యః శివప్రియాః శైవజనానురక్తాః ॥ ౪౯ ॥

అగస్త్యసంనేవితదక్షిణాం దిశం జావాప్రసిద్ధం ఖలు జన్మధామ ।

రుద్రాక్షదేశఞ్చణకేన తుల్యం శివప్రియం శైవజనానుగమ్యమ్ ॥ ౫౦ ॥

ఏవం యః శృణుయాన్నిత్యం మాహాత్మ్యం పరమం శుభమ్ ।

లభేత్పరత్ర సమోక్షం శివస్యాతిప్రియో భవేత్ ॥ ౫౧ ॥

సమాప్తా చేయం వై నిఖిలవిధరుద్రాక్షమహిమా

ఇమాం జ్ఞాత్వా సమ్యక్ బహువిధసుఖం యాతి మనుజః ।

అతః స్వాస్తే ధార్యా హరిహరసమారాధనపరైః

కృతం త్వేతత్సర్వం సకలజనప్రేమార్థపురిణా ॥ ౫౨ ॥

ఇతి శ్రీప్రేమపురీరచితరుద్రాక్షమాహాత్మ్యం సమూర్ణమ్ ॥

(??) is marked against the lines that could not be traced to; or were found to vary, wrt the Purāṇa cited in the source text. The original text from the Purāṇa has been added against some lines for convenience of readers.

Some Śloka-s that are attributed to DeviBhāgavatam in the source texts, were indeed found in śivaMahāPurāṇam (mostly in Vidyeśvara Saṁhitā Chapters 23 and 25). It was observed that much text wrt Rudrākṣa that is mentioned in śivaMahāPurāṇam and DeviBhāgavatam is found in RudrākṣaJābālopaniṣat.

The mention of Atharvaveda (in the source text) implies that the text is from the Atharvavedīya Upaniṣat viz. RudrākṣaJābālopaniṣat.

Readers are advised to cross-check all lines and trace them to the Purāṇa and Upaniṣat source.

Encoded and proofread by Ruma Dewan

Rudraksha Mahatmyam

pdf was typeset on February 18, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

